

HALFJAARBERICHT 2023

Inhoudsopgave

VERSLAG VAN DE DIRECTIE	3
FINANCIËN	7
HALFJAARCIJFERS 2023	8
Balans per 30 juni 2023	8
Verkorte winst-en-verliesrekening eerste halfjaar 2023	9
Verkort kasstroomoverzicht eerste halfjaar 2023	10
GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	11
Activiteiten van de vennootschap	11
TOELICHTING OP DE VERKORTE BALANS EN WINST-EN-VERLIESREKENING	13
Immateriële vaste activa	13
Materiële vaste activa	14
Financiële vaste activa	15
Liquide middelen	15
Eigen Vermogen	16
Voorzieningen	16
Langlopende schulden	16
Niet in de balans opgenomen regelingen	17
Fiscale eenheid vennootschapsbelasting	17
Fiscale eenheid BTW	17
Financiële instrumenten	18
Risicobeheersing	18
Som der bedrijfsopbrengsten	19
Som der operationele lasten	20
Financiële baten en lasten	20

Resultaat deelnemingen	20
Belastingen	21
Transacties met verbonden partijen	21
Resultaatverwerking	22
Gebeurtenissen na balansdatum	22

BEOORDELINGSVERKLARING

23

Verlag van de Directie

Grote uitbreiding in containercapaciteit verstevigt positie Rotterdam

- Forse investeringen in eerste halfjaar in extra capaciteit containerterminals
- Belangrijke voortgang energietransitie: walstroom realisatie, investeringsbeslissing waterstof leiding, uitbreiding fabriek Sif, verduurzaming binnenvaartsector en nieuwe overeenkomsten import groene waterstof
- 5,5% minder goederenoverslag als gevolg van hoge inflatie en een afzwakkende economie
- Solide omzet en bedrijfsresultaat Havenbedrijf Rotterdam

De omvang van de totale goederenoverslag in de Rotterdamse haven lag het eerste halfjaar 5,5% lager (220,7 miljoen ton) dan in dezelfde periode in 2022 (233,5 miljoen ton). De daling betrof vooral de overslag van kolen, containers en overig droog massagoed (grondstoffen). De overslag in de segmenten agribulk, ijzererts & schroot en LNG nam toe. In het eerste halfjaar zijn de overeenkomsten gesloten voor de uitbreiding bij de containerterminals in de Prinses Amaliahaven. Deze uitbreiding zal op termijn leiden tot een potentiële stroom van zo'n 4 miljoen TEU (standaardmaat voor containers). De solide financiële resultaten van het Havenbedrijf stellen het Havenbedrijf in staat om te blijven investeren in de transitie naar schonere energie en in goede bereikbaarheid.

Boudewijn Siemons, CEO a.i. Havenbedrijf Rotterdam: "Ondanks de economische onzekerheden en geopolitieke spanningen zijn er in het eerste halfjaar grote stappen gezet in de aanleg en uitgifte van nieuwe terreinen en kademuren om ruimte te maken voor onder meer de productie en import van groene waterstof en extra capaciteit in het containersegment. Een belangrijke stap is gezet met de uitgifte van de terreinen in de Prinses Amaliahaven aan APM Terminals en RWG. We willen onze klanten op tijd de benodigde ruimte en voorzieningen bieden om hen in staat te stellen op een duurzame manier te blijven ondernemen en groeien."

Financiën Havenbedrijf Rotterdam

De financiële resultaten van Havenbedrijf Rotterdam waren solide in het eerste halfjaar van 2023. De opbrengsten, voornamelijk uit zeehavengelden en huur- en erfpachtopbrengsten namen toe met 4,3 miljoen euro tot 416,5 miljoen euro ten opzichte van het eerste halfjaar 2022. De operationele lasten stegen met 10,2 miljoen euro naar 134,6 miljoen euro. Daarmee daalde het resultaat voor belastingen, rente, afschrijvingen en waardeverminderingen met 5,9 miljoen euro tot 281,9 miljoen euro. Het nettoresultaat daalt met 26,1 miljoen euro tot 116,5 miljoen euro. De daling van het nettoresultaat wordt veroorzaakt door twee eenmalige posten. In het eerste halfjaar is een afwaardering van verworven stikstofrechten door de uitspraak van de Raad van State met betrekking tot de 25 kilometer afkapgrens (8,0 miljoen euro) verwerkt en is een garantiepremie Porthos (7,3 miljoen euro) verwerkt wat leidt tot een negatief resultaat deelnemingen.

De bruto investeringen in het eerste halfjaar van 2023 bedroegen 135,7 miljoen euro, inclusief kapitaalstortingen in deelnemingen (eerste halfjaar 2022: 117,1 miljoen euro). De belangrijkste investering in het eerste halfjaar van 2023 is de aanleg kademuur Prinses Amaliahaven (38,3 miljoen euro).

Droog massagoed

De overslag binnen het goederensegment droog massagoed daalde met 11,7% in het eerste halfjaar. De overslag van kolen ging met 14,5% omlaag tot 12,4 miljoen ton. Dit heeft vooral te maken met de lage vraag naar energiekolen voor stroomproductie. Zowel in Nederland als Duitsland, de belangrijkste bestemming van kolen, werden duurzame bronnen zoals wind en zon meer gebruikt voor stroomproductie in het afgelopen halfjaar. De overslag van het segment ijzererts & schroot steeg met 8,9% naar 13,0 miljoen ton ondanks de lage vraag naar ijzererts van de staalfabrieken in het achterland van Rotterdam. De export van schroot is echter gestegen. Schroot gaat voornamelijk naar Turkije, waar de staalproductie na de aardbeving in februari weer snel is opgestart. De opvallende daling van 62,8% van het segment overig droog massagoed hangt samen met de toename van 54,6% in het agribulk segment. Dit heeft te maken met een correctie op een verkeerde aangifte in het zeehavengeld systeem in 2022. Zonder de vertekening is de stijging in het agribulk segment 8,5%. Dit heeft vooral te maken met een groei van oliezaden uit Zuid-Amerika. Het segment overig droog massagoed laat ook na correctie een daling zien. Dit heeft vooral te maken met de daling van energie-intensieve productie, zoals staal en aluminium als gevolg van de hoge energieprijzen.

Nat massagoed

In het eerste halfjaar is er 0,6% minder nat massagoed overgeslagen. Er werd 51,8 miljoen ton ruwe olie overgeslagen, wat een daling is van 1,4%. De aanvoer van Russische olie is inmiddels volledig vervangen door ruwe olie uit de Verenigde Staten, Noorwegen, West-Afrika en het Midden-Oosten. De overslag van minerale olieproducten daalde in het eerste halfjaar met 1,9% naar 27,3 miljoen ton. De overslag van LNG steeg in het eerste halfjaar verder met 9,8% naar 5,9 miljoen ton. LNG wordt grotendeels (62%) ingevoerd vanuit de Verenigde Staten.

Containers en breakbulk

De overslag van containers nam in het eerste halfjaar af met 9,3% in tonnen tot 64,4 miljoen ton en met 8,1% tot 6,7 miljoen TEU. De afname van de containeroverslag kent twee hoofdoorzaken: het wegvallen van volumes van en naar Rusland en de daling van import uit Azië. De betrouwbaarheid van de vaarschema's van containerschepen is echter verder toegenomen in het eerste halfjaar. Dit leidde tot de verbetering van de afhandeling van volumes in de haven en naar het achterland. Het Roll-on Roll-off verkeer (RoRo) is afgenomen met 3,2% tot 13,3 miljoen ton. Naast de afnemende vraag door hoge inflatie en opgebouwde voorraden, heeft het RoRo segment ook te maken met een zwakke Britse economie. Het segment overig stukgoed daalde met 11,5% naar 3,4 miljoen ton. De voornaamste reden hiervoor is dat veel stukgoed lading weer in containers wordt verscheept door de lage containertarieven.

Digitalisering

In het eerste halfjaar zijn belangrijke stappen gezet op het gebied van digitalisering. Na een intensieve pilotfase is Nextlogic in januari 2023 officieel van start gegaan. Doel van de integrale planning-tool is dat binnenvaartschepen in de haven sneller afgehandeld worden en terminals hun kades optimaal kunnen benutten. Nextlogic verwacht dat met de aansluiting van meer barge operators in de loop van 2023 meer dan 90% van het binnenvaartvolume op de deepsea-terminals via deze integrale planning gaat lopen.

In juni van dit jaar is Distro Energy gelanceerd. Distro Energy is een volledig geautomatiseerd handelsplatform waarmee bedrijven zelf opgewekte energie onderling lokaal kunnen verhandelen en het verbruik hiervan kunnen optimaliseren. Het platform versnelt de energietransitie met een nieuw marktmodel om lokaal gunstigere prijzen te bieden voor duurzame stroom. Dit zorgt niet alleen voor meer lokaal verbruik van hernieuwbare stroom en dus een beperking van congestie, maar ook voor lagere kosten voor de gebruikers en betere rendementen voor partijen die hernieuwbare energie opwekken en/of opslaan.

Voortgang energietransitie

Na vele jaren van voorbereiding komt de energietransitie in de volle breedte op gang. Op dit moment lopen er zo'n 70 projecten in verschillende fases en wordt de energietransitie steeds zichtbaarder. Groene waterstof speelt in de nieuwe CO₂-neutrale haven en economie een centrale rol. Het Havenbedrijf Rotterdam werkt aan een reeks concrete projecten over de hele keten van productie, infrastructuur, transport, import en gebruik om de klimaatdoelstellingen te realiseren. Voor de grootschalige import van groene waterstof zijn dit jaar samenwerkingsovereenkomsten getekend met o.a. partijen in Brazilië, Spanje en Namibië. Voor de productie van groene waterstof worden twee conversieparken ingericht op Maasvlakte 2. Verschillende bedrijven hebben plannen om hier groene waterstoffabrieken te bouwen met een capaciteit van 200-250 MW per stuk. Shell is gestart met de bouw van de eerste waterstoffabriek. Alle kavels op het eerste conversiepark zijn inmiddels vergeven. Elders op de Maasvlakte wordt nu ruimte gecreëerd voor een nieuw elektrolyse-cluster. Hier is in april 2023 een terrein van 11 ha gereserveerd voor een waterstoffabriek tot 1 GW voor de partij die de tender voor windpark IJmuiden Ver kavel Beta wint. De ambitie van het Havenbedrijf is om in 2030 2 à 2,5 GW elektrolyse te laten plaatsvinden. Het Rijk streeft naar 4 GW in heel Nederland in 2030. Gasunie heeft in juni het investeringsbesluit genomen voor het eerste deel van een landelijk waterstofnetwerk van Maasvlakte 2 naar Pernis. De werkzaamheden gaan na de zomer van start. Het waterstofnetwerk verbindt vanaf 2030 de grote industriële regio's in Nederland en omliggende landen als Duitsland en België met elkaar. Het Nederlandse bedrijf Sif gaat zijn

bestaande fabriek voor monopile funderingen op Maasvlakte 2 uitbreiden. De eerste productieactiviteiten zijn gepland voor de tweede helft van 2024. Op het gebied van walstroom zijn ook belangrijke vorderingen gemaakt in het afgelopen halfjaar. Het project voor de walstroominstallatie voor cruiseschepen is begin juni gestart en vanaf eind 2024 zullen de eerste cruiseschepen in Rotterdam aan de stekker gaan. Ook de verduurzaming van de binnenvaartsector is concreter geworden met verdere investeringen in Zero Emission Services (ZES), een onderneming gericht op elektrificatie van de binnenvaart en door lancering van het project Condor H2. Condor H2 zal waterstofopslag en brandstofcellen met een batterijpakket leveren op basis van pay-per-use, zodat schepen emissievrij gemaakt kunnen worden met beperkte investeringen vooraf voor scheepseigenaren. Door deze samenwerking van Havenbedrijf Rotterdam, de Provincie Zuid-Holland en ruim 40 partners moeten in 2030 vijftig emissievrije schepen kunnen varen.

Vooruitblik

Over het hele jaar verwachten we een beperkte daling van de overslagvolumes als gevolg van de onzekerheden die de huidige geopolitieke situatie en de hoge inflatie met zich meebrengen. Beperkte groei van de Nederlandse economie en recessies in het buitenland zorgen voor dalende wereldhandelsvolumes en lagere industriële productie. Voor het CO₂-transport-, en opslagproject Porthos verwacht de Raad van State na de zomer uitspraak te doen of de ecologische beoordeling voldoende aantoont dat de tijdelijke stikstofdepositie van Porthos geen significant effect heeft op beschermde natuurgebieden. De voorbereidingen zijn ondertussen doorgegaan. Zodra de vergunningen onherroepelijk zijn, neemt Porthos een definitieve investeringsbeslissing.

Het feit dat het Nederlandse kabinet demissionair is, betekent dat de voortgang op een aantal belangrijke thema's, zoals klimaat en stikstof lange tijd stil dreigen te vallen. Havenbedrijf Rotterdam kan en wil een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van de Nederlandse klimaatdoelen. Daarvoor moeten grote investeringen in infrastructuur langjarig mogelijk gemaakt worden. Ook heeft de Rotterdamse haven stikstofruimte en voldoende netcapaciteit nodig voor verschillende projecten op het vlak van de energietransitie. Treedt hier vertraging op dan kunnen de ambities niet tijdig worden gerealiseerd en stagneert de verduurzaming van de industrie en daarmee de verduurzaming van Nederland. Havenbedrijf Rotterdam blijft zich de komende tijd inzetten op het verder brengen en uitvoeren van deze concrete projecten.

Financiën

In het eerste halfjaar van 2023 is een resultaat na belastingen geboekt van 116,5 miljoen euro. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen over de eerste helft van 2023 is 157,7 miljoen euro. Dit is een daling van 11,9% ten opzichte van het eerste halfjaar van 2022 (179,0 miljoen euro).

De omzet van het eerste halfjaar van 2023 is vergeleken met de eerste helft van 2022 met 1,1% (4,3 miljoen euro) gestegen. Dit wordt veroorzaakt door een toename van de inkomsten uit contracten met 9,3 miljoen euro door nieuwe contracten, vermindering in aanloopproducties, prijsherzieningen en indexeringen. Het zeehavengeld is gedaald met 0,7 miljoen euro met name door de lagere overslag, wat een negatief volume-effect heeft.

De operationele lasten zijn in de eerste helft van 2023 8,2% (10,2 miljoen euro) hoger dan in de eerste helft van 2022. Deze stijging komt met name doordat de exploitatielasten over de gehele breedte zijn toegenomen als gevolg van indexatie van tarieven. Dit is met name zichtbaar in inhuur van personeel en onderhoudskosten.

De bruto-investeringen in het eerste halfjaar van 2023 bedragen 135,7 miljoen euro inclusief kapitaalstortingen in deelnemingen (eerste halfjaar 2022: 117,1 miljoen euro). De kapitaalstortingen in deelnemingen bedragen 21,3 miljoen euro. De belangrijkste investering voor het eerste halfjaar van 2023 is de aanleg kademuur Prinses Amaliahaven (38,3 miljoen euro).

Per saldo zijn de totale liquide middelen ten opzichte van einde boekjaar 2022 met 29,3 miljoen euro afgenomen. In juni 2023 is het dividend inclusief dividendbelasting over boekjaar 2022 betaald van 132,3 miljoen euro. Ondanks het betaalde dividend blijft er voldoende kasstroom beschikbaar voor het Havenbedrijf Rotterdam om verplichtingen na te kunnen komen en te blijven investeren in de haven.

Halfjaarcijfers 2023

Balans per 30 juni 2023

(voor resultaatbestemming, bedragen x € 1.000)	30 juni 2023	31 december 2022
Activa		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	79.427	79.938
Materiële vaste activa	3.969.043	3.969.929
Financiële vaste activa	1.627.559	1.664.467
	5.676.029	5.714.334
Vlottende activa		
Voorraden	839	907
Vorderingen	266.169	208.391
Liquide middelen	148.513	177.819
	415.521	387.117
Totaal activa	6.091.550	6.101.451
Passiva		
Eigen vermogen	4.434.816	4.450.328
Voorzieningen	45.759	46.967
Langlopende schulden	1.366.434	1.358.175
Kortlopende schulden	244.541	245.981
Totaal passiva	6.091.550	6.101.451

Verkorte winst-en-verliesrekening eerste halfjaar 2023

(bedragen x € 1.000)	HY1 2023	HY1 2022
Som der bedrijfsopbrengsten	416.541	412.211
Som der operationele lasten	-134.623	-124.400
Resultaat voor rente en afschrijvingen	281.918	287.811
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	-97.130	-84.341
Bedrijfsresultaat	184.788	203.470
Financiële baten en lasten	-27.120	-24.460
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	157.668	179.010
Belastingen	-37.768	-40.171
Resultaat deelnemingen	-3.397	3.739
Resultaat na belastingen	116.503	142.578

Verkort kasstroomoverzicht eerste halfjaar 2023

(bedragen x € 1.000)	HY1 2023	HY1 2022
Bedrijfsresultaat	184.788	203.470
Afschrijvingen en mutaties in voorzieningen e.d.	95.686	83.675
Mutaties in werkkapitaal	-65.203	-36.433
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	215.271	250.712
Ontvangen en betaalde interest	-8.404	-6.164
Betaalde vennootschapsbelasting	-41.934	-30.877
Kasstroom uit operationele activiteiten	164.933	213.671
Investeringskasstroom bruto	-125.493	-106.083
Subsidies en overige mutaties	18.627	5.709
Desinvesteringen	94	614
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-106.772	-99.760
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-87.467	-227.860
Saldo kasstroom	-29.306	-113.949
Saldo geldmiddelen per 1 januari	177.819	291.179
Saldo geldmiddelen per 30 juni	148.513	177.230
Mutatie geldmiddelen	-29.306	-113.949

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Activiteiten van de vennootschap

Havenbedrijf Rotterdam is beheerder, exploitant en ontwikkelaar van het Rotterdamse haven- en industriegebied. Als naamloze vennootschap heeft Havenbedrijf Rotterdam twee aandeelhouders: gemeente Rotterdam (70,83%) en de Staat (29,17%).

De statutaire doelen/ kernactiviteiten van Havenbedrijf Rotterdam zijn:

- het ontwikkelen, aanleggen, beheren en exploiteren van het haven- en industriegebied in Rotterdam;
- het bevorderen van een effectieve, veilige en efficiënte scheepvaartafwikkeling in de Rotterdamse haven en het aanloopgebied voor de kust.

Havenbedrijf Rotterdam creëert economische en maatschappelijke waarde door samen met klanten en stakeholders duurzame groei te realiseren in de haven.

Havenbedrijf Rotterdam investeert in de ontwikkeling van grond tot uitgeefbaar terrein en in de haveninfrastructuur, zoals kademuren, steigers, (water)wegen en kabel- en leidingvoorzieningen. Deze infrastructuur maakt het terrein bereikbaar en maakt overslag van goederen mogelijk. De terreinen en infrastructuur in de haven worden verhuurd of in erfpacht uitgegeven aan bedrijven en dat vormt één van onze belangrijkste inkomstenstromen. Een andere belangrijke inkomstenstroom is afkomstig van havengelden. Havengelden worden ontvangen van (internationale) rederijen wanneer hun schepen gebruikmaken van onze nautische infrastructuur in de haven.

Grondslagen voor het opstellen van het halfjaarbericht

Het halfjaarbericht is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek en de uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Zoals toegestaan binnen RJ 394 'Tussentijdse Berichtgeving' bevat dit halfjaarbericht niet alle verplichte informatie van een volledige jaarrekening en moet daarom tezamen met de jaarrekening 2022 worden gelezen. Op de halfjaarcijfers zijn dezelfde grondslagen van toepassing voor de waardering van activa en passiva en voor de resultaatbepaling als voor de jaarrekening 2022.

In de eerste helft van 2023 heeft het Havenbedrijf Rotterdam stikstofrechten aangekocht. De stikstofrechten zijn niet vrij verhandelbaar, maar worden angewend volgens de beleidsregels van de Depositiebank Haven Industrieel Complex. Het doel is om de stikstofrechten in te zetten bij uitgifteprojecten.

De rechten zijn onder de post immateriële vaste activa verwerkt. De grondslagen voor waardering zoals opgenomen in de jaarrekening van 2022 zijn van toepassing. Dit betekent dat de aangekochte stikstofrechten worden opgenomen tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Omdat de aangekochte stikstofrechten worden verwerkt onder de categorie 'vooruitbetaald op immateriële vaste activa', is er geen sprake van systematische afschrijvingen.

Vrijstelling consolidatieplicht

Havenbedrijf Rotterdam maakt gebruik van de vrijstelling van de plicht om de gegevens te consolideren van deelnemingen indien de in de consolidatie te betrekken maatschappijen gezamenlijk een financiële betekenis hebben die te verwaarlozen is op het geheel van Havenbedrijf Rotterdam (RJ 217.304).

Stelselwijzigingen

In het eerste halfjaar van 2023 zijn er geen stelselwijzigingen doorgevoerd die invloed hebben op vermogen en resultaat.

Oordelen en schattingen

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van het halfjaarbericht vormt de algemene directie van Havenbedrijf Rotterdam zich diverse oordelen en schattingen. In het eerste halfjaar van 2023 zijn er geen significante wijzigingen in de wijze van oordelen en schatten.

Seizoensinvloeden

De overslagvolumes zijn in beperkte mate onderhevig aan seizoensinvloeden zoals de effecten van het oogstseizoen en van Chinees Nieuwjaar (januari) op de containeroverslag. De opbrengsten uit huur- en erfpachtcontracten en de exploitatiekosten zijn niet of nauwelijks onderhevig aan seizoensinvloeden.

Toelichting op de verkorte balans en winst-en-verliesrekening

Immateriële vaste activa

(bedragen x € 1.000)	Kosten van ontwikkeling (intern gegeneerd)	Kosten van verwerving ter zake van vergunningen en rechten van intellectuele eigendom (aangekocht)	Vooruitbetaald op IMVA	Immateriële vaste activa in aanbouw	Totaal
Aanschafwaarde	112.767	54.957	-	24.867	192.591
Cumulatieve afschrijvingen	-73.221	-39.432	-	-	-112.653
Boekwaarde 1 januari 2023	39.546	15.525	-	24.867	79.938
Bruto-investeringen	-	-	8.291	12.701	20.992
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	-	-	-	-	-
Desinvesteringen (cum. afschrijvingen)	-	-	-	-	-
Subsidies	-	-	-	-	-
(Rijks)bijdragen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-7.545	-3.270	-	-	-10.815
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-8.017	-2.556	-10.573
Overboeking (i)mva aanschafwaarde	-	-	-	-115	-115
Overboeking (i)mva afschrijvingen	-	-	-	-	-
Ingebruikname	7.547	3.594	-	-11.141	-
Mutaties 2023	2	324	274	-1.111	-511
Boekwaarde 30 juni 2023	39.548	15.849	274	23.756	79.427
Aanschafwaarde	120.314	58.551	8.291	23.756	210.912
Cumulatieve afschrijvingen	-80.766	-42.702	-8.017	-	-131.485
Boekwaarde 30 juni 2023	39.548	15.849	274	23.756	79.427
Afschrijvingsperioden in jaren	3 tot 10 jaar	2 tot 10 jaar	niet afgeschreven	niet afgeschreven	

De immateriële vaste activa zijn in de eerste helft van 2023 afgenomen met 0,5 miljoen euro door het saldo van bruto-investeringen (21,0 miljoen euro), afschrijvingen (10,8 miljoen euro) en bijzondere waardeverminderingen (10,6 miljoen euro).

De bijzondere waardeverminderingen bestaan uit de afwaardering van aangekochte stikstofrechten (8,0 miljoen euro) en de vervroegde beëindiging van de ontwikkeling van een IT applicatie (2,6 miljoen euro).

De afwaardering van de stikstofrechten is het gevolg van de definitieve uitspraak van de Raad van State dat aangekochte stikstofruimte binnen een straal van maximaal 25 km afstand vanaf de bron gebruikt mag worden. Gezien de afstand van de bronnen t.o.v. het HIC (Haven Industrieel Complex) is de aangekochte depositieruimte beperkt inzetbaar voor ontwikkelingen in het HIC. De stikstofruimte is naar rato van inzetbaarheid t.b.v. het HIC afgewaardeerd.

Materiële vaste activa

(bedragen x € 1.000)	Terreinen en infraplus	Openbare infra, havenbekkens en vaarwegen	Kademuren, steenglooingen, steigers en overige afmeer- voorzieningen	Vaste bedrijfs- middelen en overige activa	Materiële vaste activa in aanbouw	Totaal
Aanschafwaarde	1.668.824	1.348.477	2.013.634	885.738	192.836	6.109.509
Cumulatieve afschrijvingen	-386.190	-605.774	-760.747	-386.869	-	-2.139.580
Boekwaarde 1 januari 2023	1.282.634	742.703	1.252.887	498.869	192.836	3.969.929
Bruto-investeringen	-	-	-	-	93.387	93.387
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	-100	-154	-4.801	-26	-	-5.081
Desinvesteringen (cum. afschrijvingen)	100	154	4.627	7	-	4.888
Subsidies	-1.600	-5.500	-1.500	-1.700	-2.104	-12.404
(Rijks)bijdragen	-	-	-	-	-6.223	-6.223
Afschrijvingen	-11.713	-21.251	-25.553	-16.674	-	-75.191
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-377	-377
Overboeking (i)mva aanschafwaarde	-	-	-	-	115	115
Overboeking (i)mva afschrijvingen	-	-	-	-	-	-
Ingebruikname	4.017	6.612	5.387	5.053	-21.069	-
Mutaties 2023	-9.296	-20.139	-21.840	-13.340	63.729	-886
Boekwaarde 30 juni 2023	1.273.338	722.564	1.231.047	485.529	256.565	3.969.043
Aanschafwaarde	1.671.141	1.349.435	2.012.720	889.065	256.565	6.178.926
Cumulatieve afschrijvingen	-397.803	-626.871	-781.673	-403.536	-	-2.209.883
Boekwaarde 30 juni 2023	1.273.338	722.564	1.231.047	485.529	256.565	3.969.043
Afschrijvingsperioden in jaren	niet tot 30 jaar	25 tot 50 jaar	25 tot 75 jaar	5 tot 50 jaar	niet afgeschreven	

De materiële vaste activa zijn in de eerste helft van 2023 afgenomen met 0,9 miljoen euro door bruto-investeringen (93,4 miljoen euro), uitgaven voor projecten in de ontwikkelingsfase (4,3 miljoen euro) en afgenomen door afschrijvingen (-/- 75,2 miljoen euro), en bijzondere waardeverminderingen (-/- 0,4 miljoen euro). Daarnaast zijn subsidies toegerekend aan reeds bestaande assets, wat in totaal een effect van -/- 10,3 miljoen euro heeft op de boekwaarde van de materiële vaste activa.

De grootste investeringen in het eerste halfjaar van 2023 zijn de aanleg kademuur Prinses Amaliahaven en aanpassingen aan de leidingstrook Moezelweg.

In de eerste helft van 2023 is 8,0 miljoen euro aan interne personeelslasten geactiveerd (eerste halfjaar 2022: 6,6 miljoen euro). Dit betreft de direct aan de vervaardiging van een actief toerekenbare personeelslasten.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn in de eerste helft van 2023 afgenomen met 36,9 miljoen euro. Dit komt onder andere door de amortisatie van het geactiveerde deel van de renteswap van 22,5 miljoen euro. Voor een verdere toelichting inzake de herstructurering van de renteswap wordt verwezen naar 'Financiële instrumenten'.

Overige mutaties in de financiële vaste activa betreffen de vrijval van de actieve belastinglatentie voor de eerste helft van 2023 van 14,7 miljoen euro en de afname in de deelnemingswaarde van 3,1 miljoen euro met name als gevolg van het resultaat deelnemingen.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit bank- en rekeningcourant tegoeden van 123,5 miljoen euro en een deposito van 25,0 miljoen euro. De mutaties in de liquide middelen zijn opgenomen in het kasstroomoverzicht.

Eigen Vermogen

(bedragen x € 1.000)	Geplaast aandelenkapitaal	Agio	Wettelijke reserve deelnemingen	Wettelijke reserve omrekeningsverschillen	Wettelijke reserve immateriële vaste activa	Overige reserves	Te bestemmen resultaat	Totaal
1 januari 2023	900.000	391.200	66.129	-1.310	59.103	2.787.963	247.243	4.450.328
Resultaat HY1 2023	-	-	-	-	-	-	116.503	116.503
Uitgekeerd dividend 2022	-	-	-	-	-	-	-132.272	-132.272
Bestemming resultaat 2022	-	-	-	-	-	114.971	-114.971	-
Reserve omrekeningsverschillen	-	-	-	257	-	-	-	257
Reserve deelnemingen	-	-	-5.432	-	-	5.432	-	-
Mutatie reserve imva	-	-	-	-	32	-32	-	-
Totaal mutaties HY 2023	-	-	-5.432	257	32	120.371	-130.740	-15.512
30 juni 2023	900.000	391.200	60.697	-1.053	59.135	2.908.334	116.503	4.434.816

Het netto resultaat is 116,5 miljoen euro (eerste halfjaar 2022: 142,6 miljoen euro).

Voorzieningen

De post voorzieningen bestaat uit de voorziening voor toekomstige bodemsanering van 32,5 miljoen euro (31-12-2022: 32,4 miljoen euro) en de voorziening voor personeelsregelingen van 13,3 miljoen euro (31-12-2022: 14,6 miljoen euro).

Langlopende schulden

(bedragen x € 1.000)	30 juni 2023	31 december 2022
Schulden aan kredietinstellingen	799.399	754.647
Schulden kapitaalmarktfinanciering	192.035	191.982
Leningportefeuille	991.434	946.629
Afkoop erfpacht	116.344	118.109
Overige langlopende posten	258.656	293.437
Overige langlopende schulden	375.000	411.546
Totaal	1.366.434	1.358.175

De schulden aan kredietinstellingen zijn toegenomen door nieuwe leningen van in totaal 300 miljoen euro. Daar tegenover staan aflossingen ter grootte van 250 miljoen euro.

Een deel van de leningen kent een variabele rentevergoeding, welke is gebaseerd op het 3-maands euribortarief + opslag. Deze variabele rentevergoeding is gemaximeerd door middel van een renteswap naar een vast rentepercentage (onderliggende omvang van 375 miljoen euro). Voor de faciliteiten voor langlopende schulden zijn geen zekerheden verstrekt. Met financiers zijn ratio's overeengekomen. Net als per ultimo 2022 voldoet Havenbedrijf Rotterdam ruim aan de afgesproken normen.

Niet in de balans opgenomen regelingen

Havenbedrijf Rotterdam is voorwaardelijke regelingen en meerjarige financiële rechten en verplichtingen aangegaan met gemeenten, externe partijen en deelnemingen. Deze regelingen en verplichtingen hebben voornamelijk betrekking op de ontwikkeling en het onderhoud van het Haven Industrieel Complex Rotterdam, de stadshavens van Rotterdam en interne bedrijfsvoering. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening 2022. In de eerste helft van 2023 zijn geen nieuwe niet uit de balans blijvende regelingen aangegaan.

Fiscale eenheid vennootschapsbelasting

Havenbedrijf Rotterdam N.V. maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting met de volgende deelnemingen:

- Mainport Holding Rotterdam N.V.
- Cruise Port Rotterdam B.V.
- Portshuttle Rotterdam B.V.
- Blockchain Fieldlab B.V.
- Nextlogic B.V.
- PortXchange Products B.V.
- Mainport Foreign Investments B.V.
- Port of Pecém Participations B.V.
- MHR Commanditaire Vennoot B.V.
- MHR Silent Partner B.V.
- HbR CCS B.V.
- HBR CCS BD LP B.V.
- HbR CCS Pipeline LP B.V.
- HbR Hydrogen B.V.
- Cruise Port Shore Power B.V.
- PXP Global Services B.V.

Havenbedrijf Rotterdam is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel. Het Havenbedrijf Rotterdam N.V. draagt de gehele belastinglast en de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt via het Havenbedrijf Rotterdam afgedragen.

Fiscale eenheid BTW

Het Havenbedrijf Rotterdam N.V. maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid voor de BTW met de volgende deelnemingen:

- Mainport Holding Rotterdam N.V.
- Cruise Port Rotterdam B.V.
- Portshuttle Rotterdam B.V.
- Blockchain Fieldlab B.V.

- Nextlogic B.V.
- HbR CCS B.V.
- Cruise Port Shore Power B.V.

Het Havenbedrijf Rotterdam is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel. De verschuldigde BTW wordt via het Havenbedrijf Rotterdam N.V. afgedragen.

Financiële instrumenten

Havenbedrijf Rotterdam heeft renteswapcontracten uitstaan bij kredietinstellingen. De renteswaps dienen ter dekking van het renterisico dat Havenbedrijf Rotterdam loopt op de variabele leningen alsmede de financieringsbehoefte op lange termijn die volgt uit de strategische ambities van Havenbedrijf Rotterdam.

De berekende marktwaarde van de renteswaps per 30-06-2023 bedraagt 10,2 miljoen euro (31-12-2022: 15,8 miljoen euro). De afname van de positieve waarde wordt veroorzaakt door een daling van de lange termijn variabele rente. Havenbedrijf Rotterdam is niet voornemens de gehele swappositie voortijdig te beëindigen, omdat met de renteswaps het renterisico afgedekt wordt.

Havenbedrijf Rotterdam past kostprijs-hedge-accounting toe. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening 2022.

Risicobeheersing

Voor de identificatie, beheersing en rapportage van risico's hanteert Havenbedrijf Rotterdam een risicobeheersing- en controlsysteem. Het systeem is gebaseerd op de internationaal geaccepteerde standaarden van de Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) en staat beschreven in het jaarverslag 2022. De belangrijkste risico's zijn als onderdeel van het strategisch planningsproces begin 2023 geactualiseerd. Als gevolg hiervan is:

- 'Afnemend draagvlak haven' toegevoegd aan ons top risicolandschap;
- het top risico 'Compliance (corruptie) issues buitenlandse deelneming' breder getrokken naar 'corruptie en mensenrechten issues buitenlandse en inkoop activiteiten'

Verder is 'Ontbreken voldoende rendabele waarde proposities/ruimte verduurzaming, digitalisering' uit onze lijst van top risico's. Aandacht hiervoor is geborgd via interne governance. Daarnaast krijgt stikstof (als onderdeel van voldoende milieugebruiksruimte) expliciet aandacht als apart top risico in ons risicolandschap.

Het speelveld van het Havenbedrijf Rotterdam is complex en dynamisch. Naar verwachting zal dit zo blijven, onder meer vanwege geopolitieke ontwikkelingen, sancties, blijvend toenemende wet- en regelgeving en afnemend draagvlak voor de haven. We monitoren de ontwikkelingen en anticiperen waar mogelijk.

Som der bedrijfsopbrengsten

(bedragen x € 1.000)	HY1 2023	HY1 2022
Zeehavengeld	161.660	162.382
Binnenhavengeld	7.992	7.933
Inkomsten uit contracten	228.716	219.434
Totaal netto-omzet	398.368	389.749
Overige bedrijfsopbrengsten	18.173	22.462
Totaal	416.541	412.211

De inkomsten uit zeehavengeld zijn ten opzichte van het eerste halfjaar van 2022 gedaald, met name door de lagere overslag, wat een negatief volume-effect heeft gehad op het zeehavengeld.

De inkomsten uit contracten (onder andere huur, erfpacht en kadegelden) zijn toegenomen door nieuwe contracten, indexeringen, vermindering in aanloopproducties en prijsherzieningen. Dit betreffen langjarig afgesloten contracten.

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan met name uit opbrengsten uit zandverkoop, baggerwerkzaamheden voor derden, slibopslag voor derden en de bijdrage voor het Verkeers Begeleidend Systeem. De afname wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in de eerste helft van 2022 een eenmalige opbrengst als gevolg van de bijdrage van de gemeente Rotterdam voor teruggave Landtong Rozenburg van 6,9 miljoen euro was opgenomen.

De bedrijfsopbrengsten worden volledig gegenereerd in Nederland.

Som der operationele lasten

(bedragen x € 1.000)	HY1 2023	HY1 2022
Lonen, salarissen en sociale lasten	60.603	61.023
Exploitatielasten	72.332	62.404
Overige bedrijfslasten	1.688	973
Totaal	134.623	124.400

De totale kosten zijn toegenomen met 10,2 miljoen euro. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de exploitatielasten over de gehele breedte zijn toegenomen als gevolg van indexatie van tarieven.

Financiële baten en lasten

(bedragen x € 1.000)	HY1 2023	HY1 2022
Rentebaten langlopende vorderingen	84	84
Overige rentebaten	1.966	581
Valutaverschillen	-51	202
Totaal financiële baten	1.999	867
Rentelasten financieringen	29.392	25.196
Rentelasten voorzieningen (personeelsregelingen en bodemsanering)	735	-463
Geactiveerde rente over materiële vaste activa-in aanbouw	-1.458	-987
Overige rentelasten	450	1.581
Totaal financiële lasten	29.119	25.327
Totaal financiële lasten	27.120	24.460

Over de materiële vaste activa in aanbouw wordt rente geactiveerd (bouwrente) gedurende de periode van de vervaardiging van het actief. De bouwrente wordt berekend op basis van de gewogen gemiddelde rentevoet van het vreemd vermogen van Havenbedrijf Rotterdam. Het gehanteerde percentage in 2023 is 1,37% (2022: 1,32%).

De rentelasten voorzieningen ziet met name toe op de voorziening bodemsanering. De mutatie wordt veroorzaakt door fluctuaties in de rente die wordt toegerekend.

Resultaat deelnemingen

Het resultaat deelnemingen voor het eerste halfjaar van 2023 bedraagt -/- 3,4 miljoen euro (eerste halfjaar 2022: 3,7 miljoen euro). De mutatie wordt veroorzaakt door de premie voor de garantieregeling inzake Porthos die aan het Rijk verschuldigd is en doorbelast is aan HbR CCS B.V. (7,3 miljoen euro).

Belastingen

De belastingen in de winst-en-verliesrekening over het eerste halfjaar van 2023 bestaan uit latente en acute belastingen. De latente belastingen betreft voornamelijk de vrijval van de latente belastingvordering voor het eerste halfjaar 2023 (-/- 16,5 miljoen euro). De acute belastingen betreft de acute vennootschapsbelasting in het eerste halfjaar van 2023 (-/- 20,3 miljoen euro). Voor de acute belastinglast over 2023 is een vennootschapsbelastingtarief van 25,8% toegepast.

(bedragen x € 1.000)	HY1 2023
Latente belastingen	
Vrijval belastinglatentie 2023	-16.480
Correctie latente belastingvordering immateriele vaste activa	248
Correctie fiscale afschrijving gebouwen	1.483
	-14.749
Acute belastingen	
Schatting acute vennootschapsbelasting 2023	-20.251
Acute vennootschapsbelasting 2022	-330
Acute vennootschapsbelasting 2021	-2.438
	-23.019
Totaal	-37.768

Op 30 juni 2023 bedraagt de latente belastingvordering 1.033,7 miljoen euro. De latente belastingvordering valt vrij in de volgende termijnen:

(bedragen x € 1.000)	1 jaar	1 - 5 jaar	5 - 10 jaar	> 10 jaar	TOTAAL
	28.339	119.548	164.453	721.335	1.033.675
30 juni 2023	28.339	119.548	164.453	721.335	1.033.675

De effectieve belastingdruk betreft de belastingen (acute en latente belastingen) gedeeld door het resultaat voor belastingen. Dit resulteert in een effectieve belastingdruk van 25,8%.

(bedragen x € 1.000)	
Resultaat van de fiscale eenheid VPB voor belastingen	146.285
Belastingen	37.768
Effectieve belastingdruk	25,8%

Transacties met verbonden partijen

Alle deelnemingen alsmede bestuurders, commissarissen en aandeelhouders (de gemeente Rotterdam en het Rijk) worden aangemerkt als verbonden partij. Alle transacties met verbonden partijen zijn onder normale marktvoorwaarden aangegaan.

Resultaatverwerking

Het resultaat na belastingen over de eerste helft van 2023 bedraagt 116,5 miljoen euro. Dit is verwerkt in de halfjaarcijfers van 2023 als 'Te bestemmen resultaat', als onderdeel van het eigen vermogen. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen over de eerste helft van 2023 is 157,7 miljoen euro (eerste halfjaar 2022: 179,0 miljoen euro).

Met het besluit van de Algemene vergadering van aandeelhouders in maart 2023 is het dividend 2022 (132,3 miljoen euro inclusief dividendbelasting) in juni 2023 uitgekeerd, ook de volledige dividendbelasting is betaald. Het restant van het nettoresultaat uit 2022 (115,0 miljoen euro) is toegevoegd aan de overige reserves.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum dan wel van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van het halfjaarbericht.

Havenbedrijf Rotterdam N.V.

19 juli 2023

Algemene Directie

Ir. B. (Boudewijn) Siemons

President Directeur (CEO) a.i. en Directeur
Infrastructuur & Maritieme Zaken (COO)

Drs. V.D.I.V. (Vivienne) de Leeuw

Directeur Financiën & Informatievoorziening (CFO)

Beoordelingsverklaring

Aan: de algemene directie van Havenbedrijf Rotterdam N.V.

Opdracht

Wij hebben de in dit halfjaarbericht opgenomen tussentijdse financiële informatie over de periode van 1 januari 2023 tot en met 30 juni 2023 van Havenbedrijf Rotterdam N.V. te Rotterdam bestaande uit de balans, de verkorte winst-en-verliesrekening, het verkorte kasstroomoverzicht en de specifieke toelichting op de hiervoor genoemde overzichten, beoordeeld. De algemene directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opstellen en het weergeven van de tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 394 'Tussentijdse berichten'. Het is onze verantwoordelijkheid een conclusie te formuleren bij de tussentijdse financiële informatie op basis van onze beoordeling.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling van de tussentijdse financiële informatie verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 2410, 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de accountant van de entiteit'. Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor financiën en verslaggeving, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een controle die is uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en stelt ons niet in staat zekerheid te verkrijgen dat wij kennis hebben genomen van alle aangelegenheden van materieel belang die bij een controle onderkend zouden worden. Om die reden geven wij geen controleverklaring af.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de tussentijdse financiële informatie over de periode van 1 januari 2023 tot en met 30 juni 2023 niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is opgesteld in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 394 'Tussentijdse berichten'.

Rotterdam, 19 juli 2023

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs. I. Bindels RA